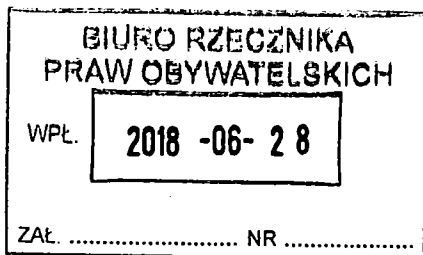

ROK ZAŁOŻENIA 1885. UHONOROWANE
MEDALEM "CRACOVIAE MERENTI" - 2007

POLSKIE TOWARZYSTWO GIMNASTYCZNE „SOKÓŁ”
W KRAKOWIE UL. MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO 27
31-111 KRAKÓW, TEL. 012 421 80 55, TEL./FAX: 012 421 73 97
HTTP://WWW.SOKOL.PL, E-MAIL: SOKOL@SOKOL.PL

Kraków, dnia 22 czerwca 2018 r.

Do Rzecznika Praw Obywatelskich
Aleja Solidarności 77,
00 - 090 Warszawa

Podmiot wnoszący petycję:

Polskie Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” w Krakowie
ul. Marszałka J. Piłsudskiego 27, 31-111 Kraków
KRS: 0000113712; NIP: 6761040140; REGON: 35000242700000

Petycja w interesie publicznym

[na podstawie art. 2 ust. 1, 2 i 3 w związku z art. 9 ust. 1 ustawy o petycjach z dnia 11 lipca 2014 r. t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1123 z późn. zm.)- dalej jako ustawa]

Jako osoba prawna wnoszę petycję do organu władzy publicznej (art. 2 ust. 1 ustawy) w interesie publicznym (art. 2 ust. 2 pkt 1 ustawy), której przedmiotem jest żądanie zmiany przepisów prawa (art. 2 ust. 3 ustawy) a to ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży

Na podstawie wskazanych przepisów, apeluję o zmianę przepisów prawa, a to:

- (art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy o RPO)

o wystąpienie przez RPO do Sejmu RP z wnioskami o zmianę ustawy o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży z dnia 7 stycznia 1993 r. (Dz.U. Nr 17, poz. 78) w zakresie:

a) art. 4a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży poprzez jego uchylenie oraz

b) art. 4a ust. 2 ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży zdanie pierwsze poprzez jego zmianę;

Uzasadnienie

Na wstępie wskazuję, że obowiązujący obecnie art. 4 a ust. 1 pkt 2 ustawa o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży z dnia 7 stycznia 1993 r. (Dz.U. Nr 17, poz. 78) dopuszcza przeprowadzenie zabiegu przerywania ciąży w przypadku, gdy badania prenatalne lub inne przesłanki medyczne wskazują na duże prawdopodobieństwo ciężkiego i nieodwracalnego upośledzenia płodu albo nieuleczalnej choroby zagrażającej jego życiu (przesłanka eugeniczna).

Przechodząc do poglądu doktryny i orzecznictwa, odnośnie wniosków zawartych w petycji wskazuję pogląd wyrażony w komentarzu: Instytucje Prawa Medycznego System Prawa Medycznego (tom 1, red. prof. dr hab. Marek Safjan, dr hab. Leszek Bosek, rok: 2018, wydanie: 1, rozdział 4.9., Prawo unijne jako źródło prawa medycznego, podrozdział 4.9.1. zagadnienia ogólne, s. 274, akapit 49), że:

"na podstawie art. 90 Konstytucji RP, w związku z Traktatem o przystąpieniu Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej, z 16.4.2003 r. oraz Aktem, z 16.4.2003 r., dotyczącym warunków przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej oraz dostosowań w traktatach stanowiących podstawę

Unii Europejskiej oraz Traktatem z Lizbony, zmieniającym Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską 1.12.2009 r. akty tzw. prawa pierwotnego i pochodnego UE stały się źródłami prawa powszechnie obowiązującego w Polsce, mimo że nie są wskazane w art. 87 Konstytucji RP”

,i tak:

1/ zgodnie z Traktatem z Lizbony zmieniającym Traktat o Unii Europejskiej i Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, z dnia 13 grudnia 2007 r., (Dz.U. 2009 Nr 203, poz. 1569), jego art. 3 ust. 2 lit. b, gdzie zostało wskazane, że w dziedzinach medycyny i biologii muszą być szanowane w szczególności: zakaz praktyk eugenicznych, w szczególności tych, których celem jest selekcja osób;

2/ zgodnie z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej (2012/C 326/02), z dnia 26 października 2012 r., (Dz.Urz.U.E.C Nr 326, str. 391) jej art. 2, gdzie zostało wskazane, że każdy ma prawo do życia oraz jej art. 3 ust. 2 lit b powtarzającym, iż w dziedzinach medycyny i biologii muszą być szanowane w szczególności: zakaz praktyk eugenicznych, w szczególności tych, których celem jest selekcja osób;

Argumentując dalej za wskazanym komentarzem (jego rozdziałem 4.6. Umowa międzynarodowa jako źródło prawa medycznego, s. 268 i 269, akapit 37), że:

“do źródeł prawa międzynarodowego, które może kształtować pewne elementy stosunku medycznego, należą także akty o zasięgu globalnym, przygotowane pod auspicjami ONZ. Należą do nich:

1) Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych z 19.12.1966 r.,

(...)

3) Konwencja z 20.11.1989 r. o prawach dziecka,

4) Konwencja z 13.12.2006 r. o prawach osób niepełnosprawnych”

,i tak:

Ad 1/ zgodnie z Międzynarodowy Paktem Praw Obywatelskich i Po-

litycznych otwarty do podpisu w Nowym Jorku, z dnia 19 grudnia 1966 r, (Dz.U. 1977 Nr 38, poz. 167), jego art. 6 ust. 1, gdzie zostało wskazane, że każda istota ludzka ma przyrodzone prawo do życia. Prawo to powinno być chronione przez ustawę. Nikt nie może być samowolnie pozbawiony życia.

Ad 2/ zgodnie z Konwencją o prawach dziecka, z dnia 20 listopada 1989 r., (Dz.U. 1991 Nr 120, poz. 526):

- jej art. 1, gdzie zostało wskazane, że w rozumieniu niniejszej konwencji "dziecko" oznacza każdą istotę ludzką w wieku poniżej osiemnastu lat, (...);

- jej art. 2 ust. 1, gdzie zostało wskazane, że państwa-strony w granicach swojej jurysdykcji będą respektowały i gwarantowały prawa zawarte w niniejszej konwencji wobec każdego dziecka, bez jakiegokolwiek dyskryminacji, niezależnie od (...) niepełnosprawności, cenzusu urodzenia (...);

- jej art. 6 ust. 1 stanowiący, że państwa-strony uznają, że każde dziecko ma niezbywalne prawo do życia oraz ust. 2, gdzie zostało wskazane, że państwa-strony zapewnią, w możliwie maksymalnym zakresie, warunki życia i rozwoju dziecka.

Ad 3/ zgodnie z Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych, z dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz.U. z 2012 r. poz. 1169), jej art. 10, gdzie zostało wskazane, że państwa-strony potwierdzają, że każda istota ludzka ma przyrodzone prawo do życia i podejmą wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia osobom niepełnosprawnym skutecznego korzystania z tego prawa, na zasadzie równości z innymi osobami.

Dodatkowo wskazuję, że art. 4a ust. 1 pkt 2 oraz art. 4a ust. 2 zdanie pierwsze ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży jest niezgodny z art. 18 Konstytucji RP.

W oparciu o komentarz do art. 18 Konstytucji RP., (tom I, pod redakcją prof. dr hab. Marka Safjana, dr hab. Leszka Bosaka, rok 2016, akapit 143), wskazuję, że:

"w świetle art. 18 i 71 Konstytucji RP należy uznać, że tzw. rdzeniem znaczeniowym pojęcia rodzina jest "wspólnota życiowa jednego z rodziców lub [obu] rodziców z dzieckiem lub dziećmi" (tak Z. Radwański, Konstytucyjna ochrona małżeństwa, s. 237).

Dotyczy to także dziecka poczętego, lecz jeszcze nieurodzonego, gdyż sytuacja ciąży kobiety także jest objęta pojęciem rodziny [zob. orzeczn. TK z 28.5.1997 r., K 26/96, OTK 1997, Nr 2, poz. 19 oraz uzasadn. wyrok TK z 16.7.2007 r., SK 61/06, OTK-A 2007, Nr 7, poz. 77, z komentarzem L. Boska, w: M. Safjan (red.), Prawo, s. 74-75]".

Dalej przyjmując za komentarzem wskazuję (akapit 156), że:

"za jednoczesnym przyjęciem w art. 18 Konstytucji RP ochrony macierzyństwa i rodzicielstwa przemawiać ma wola ustrojodawcy podkreślenia w ten sposób "znaczenia prokreacyjnej funkcji rodziny" (A. Mączyński, Konstytucyjne podstawy prawa rodzinnego, s. 774; zob. też wydane na tle art. 79 ust. 1 Konstytucji PRL orzeczn. TK z 28.5.1997 r., K 26/96, OTK 1997, Nr 2, poz. 19). Ponadto przyjęcie w przepisie ochrony macierzyństwa uzasadnione było dążeniem ustrojodawcy do podkreślenia, że chodzi także o sytuację sprzed urodzenia dziecka, co mogłoby budzić wątpliwości, gdyby pozostawić jedynie pojęcie rodzicielstwa (zob. A. Mączyński, Konstytucyjne podstawy prawa rodzinnego, s. 767). Wyraźne wyodrębnienie w Konstytucji RP ochrony macierzyństwa podkreśla również to, że ochrona macierzyństwa obejmuje również dziecko poczęte, lecz jeszcze nieurodzone (zob. orzeczn. TK z 28.5.1997 r., K 26/96, OTK 1997, Nr 2, poz. 19)".

Następnie w komentarzu tym wskazuje się (akapit 157), że:

"pojęcie "macierzyństwo" obejmuje nie tylko stosunek kobiety do urodzonego już przez nią dziecka, ale także wszystkie kobiety będące w ciąży. Takie rozumienie macierzyństwa jest zgodne z jego rozumieniem w języku ogólnym, gdzie pojęciem macierzyństwa obejmuje się także okres ciąży kobiety. Przyjmowane było też w orzecznictwie i w doktrynie jeszcze na tle art. 79 ust. 1 pkt 1 Konstytucji PRL (zob. uzasadn. orzeczn. TK z 28.5.1997 r., K 26/96, OTK 1997, Nr 2, poz. 19 oraz Z. Radwański, Konstytucyjna ochrona małżeństwa, s. 236). Węższe znaczenie macierzyństwu można zresztą nadać jedynie wówczas, gdy chodzi o wyróżnienie ochrony dziecka już wcześniej urodzonego. Szerokie rozumienie pojęcia macierzyństwo w języku ogólnym znalazło zresztą swoje odzwierciedlenie w ustawodawstwie zwykłym. Przykładowo w podstawowej dla

dziedziny prawa rodzinnego regulacji KRO, pojęcie "matka" odnosi się zarówno do kobiety, która urodziła już dziecko, jak i do kobiety ciężarnej (zob. np. art. 142 KRO)".

W tym samym komentarzu podkreślone również zostało (akapit 158), że:

"w orzecznictwie przyjęto, iż ochrona macierzyństwa nie oznacza wyłącznie ochrony interesów kobiety ciężarnej i matki, lecz obejmuje życie dziecka poczętego, "bez którego relacja macierzyństwa zostałaby przerwana" (tak orzec. TK z 28.5.1997 r., K 26/96, OTK 1997, Nr 2, poz. 19). Jak wskazano w orzec. TK z 28.5.1997 r. (K 26/96, OTK 1997, Nr 2, poz. 19), równorzędnym podmiotem ochrony macierzyństwa jest bowiem także dziecko poczęte i jego prawidłowy rozwój".

Dodatkowo wskazuję, że art. 4a ust. 1 pkt 2 oraz art. 4a ust. 2 zdanie pierwsze ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży jest niezgodny z art. 21 Konstytucji RP.

W powyższym komentarzu do Konstytucji RP do art. 21 (rozdział IX Ochrona dziedziczenia, akapit 107), wskazane zostało, że:

"ogólne konstytucyjne prawo dziedziczenia obejmuje prawo do pozostawienia (dysponowania majątkiem mortis causa) oraz prawo do dziedziczenia po kimś (prawo stania się spadkobiercą, kompetencję dziedziczenia, prawo do spadku; zob. B. Banaszkiwicz, Konstytucyjne prawo do własności, s. 35; zob. też wyr. TK z: 31.1.2001 r., P 4/99, OTK 2001, Nr 1, poz. 5 i 16.6.2009 r., SK 42/08, OTK-A 2009, Nr 6, poz. 85)".

W komentarzu wskazanym na wstępie: Instytucje Prawa Medycznego red. prof. dr hab. Marek Safjan, dr hab. Leszek Bosek 2018 (tom 1, red. Safjan/Borysiak, Bosek, Gałazka, w rozdziale 9.2.4.6. Zakres ochrony nasciturusa a jego status prawny, str. 569, akapit 51) zostało wskazane, że:

"Zasada nasciturus pro iam nato habetur odniesiona została zarówno do praw majątkowych, jak i niemajątkowych, co stanowić

może istotną rację za bezwarunkową zdolnością prawną dziecka poczętego w tym drugim obszarze, a przynajmniej potwierdzenie ochrony jego dóbr osobistych na gruncie prawa cywilnego”.

Dodatkowo wskazuję, że art. 4a ust. 1 pkt 2 oraz art. 4a ust. 2 zdanie pierwsze ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży z jest niezgodny z art. 30 Konstytucji RP.

W tym samym komentarzu - Instytucje Prawa Medycznego red. prof. dr hab. Marek Safjan, dr hab. Leszek Bosek 2018 (tom 1, red. Safjan/Borysiak, Bosek, Gałązka, (rozdział 9.4.4. Status ciała ludzkiego a pojęcie rzeczy, str. 611, akapit 134) zostało wskazane, że:

“skoro przepis art. 30 Konstytucji RP jest przepisem bezpośrednio stosowalnym i wywołującym skutki horyzontalne, to wyklucza on bezpośrednio komercjalizację i praworzeczowy status ciała pozostającego w środowisku naturalnym. W polskiej literaturze chyba niekwestionowany jest pogląd, że o istnieniu osoby fizycznej można mówić wtedy, gdy spełnione są łącznie dwie przesłanki: istnieje ciało ludzkie oraz mamy do czynienia z życiem ludzkim (ciało ludzkie + życie = osoba fizyczna) (L. Bosek, Gwarancje godności ludzkiej, s. 350). Stanowisko to najpełniej odpowiada prezentowanej w literaturze obcej teorii monistycznej, w myśl której status ciała ludzkiego nie może być ustalany odrębnie od rozwiązań prawa osobowego. Skoro nie można traktować ciała ludzkiego jako czegoś zewnętrznego wobec osoby, to gwarancja godności ludzkiej chroni bezpośrednio to ciało”.

Wyrażam zgodę na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego danych osobowych podmiotu wnoszącego petycję

PREZES ZARZĄDU

Konrad Firlej

/Podpis/

POLSKIE TOWARZYSTWO GIMNASTYCZNE
"SOKÓŁ"
31-111 Kraków, ul. J. Piłsudskiego 27
tel. 012 421-80-55, tel./fax 012 421-73-97
NIP 676-10-40-140

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH
WPL. 2018-06-28
ZAL. .... NR .....

25 06 2018
4 9
2444*

Rzecznik Praw Obywatelskich

Aleja Solidarności 77

00-090 WARSZAWA

R

(00)259007734208072112

(00)259007734208072112

(00)259007734208072112